

وحیدعظیم‌نیا

دبیر گروه اقتصاد

دولت در خصوص ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع مشوق‌های اساسی در نظر گرفته‌است.به‌نحوی که گاز با قیمت کمینه و در محل ذخیره‌سازی به صنایع تحویل داده می‌شود و صنایع می‌توانند هر مدل ذخیره‌سازی که برایشان راحت‌تر است را انتخاب کنند.
ذخیره‌سازی گاز روشی معقول است که می‌تواند به رفع مشکل ناترازی گاز در ماه‌های سرد سال کمک کند. در همین راستا بسیاری پیشنهاد می‌دهند که به منظور ایجاد توازن میان عرضه و تقاضای گاز در ماه‌های گرم و سرد سال استفاده‌بهینه‌از تأسیسات پالایش وشبکه‌انتقال گاز و تأمین نیاز روز افزون کشور گاز تولیدشده در ماه‌های گرم به شکلی مناسب برای مصرف در زمان اوج مصرف ذخیره‌سازی شود. در صفحه پیش‌رو به بررسی این موضوع پرداخته‌ایم.

۱۲ فراسو

چه کسی گاز را قطع می‌کند؟!

در صورت عدم سرمایه‌گذاری مناسب صنایع در بخش ذخیره‌سازی گاز با وجود مشوق‌ها و تأمین زیرساخت‌های لازم، قطعا خود صنایع مقصر مسئول قطعی گاز خواهند بود. دولت این اهمیت را به صنایع ابلاغ کرده و مشوق‌ها و فرصت‌هایی را برای ایجاد مخازن ذخیره‌سازی لازم در اختیار آنها قرار داده‌است. در صورت کوتاهی یا تعلل صنایع در اقدام برای ایجاد تأسیسات ذخیره گاز، پاسخگوی ضرر و زیان و مشکلات ناشی از کمبود گاز در فصول زمستان خواهند بود.

ذخیره‌سازی گاز نقش مهمی در رسیدگی به عدم تعادل موقت در تأمین گاز به ویژه در فصول سرد دارد. صنایع به شدت به گاز متکی هستند و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز می‌تواند تأمین پایدار و مقرون به صرفه را برای آنها فراهم کند. در بسیاری از کشورهای اروپایی، صنایع اهمیت ذخیره‌سازی گاز را درک کرده و استراتژی‌هایی را برای اطمینان از عملیات بی‌وقفه اجرا کرده‌اند. ایران با داشتن گاز مازاد در فصول گرم سال این امکان را دارد که با تشویق به ایجاد مخازن ذخیره و از این‌گاز مازاد برای صنایع استفاده کند. در ادامه در مصاحبه با آقای محمدرضا کارگذار کارشناس انرژی به بررسی مزایای ذخیره‌سازی گاز برای صنایع مشوق‌های ارائه شده از سوی دولت و مسئولیت صنایع در جلوگیری از قطع گاز از طریق سرمایه‌گذاری مناسب در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز می‌پردازیم که خواهید خواند.

ذخیره‌سازی گاز برای صنایع بسیار سودمند است، زیرا تأمین پایدار گاز را حتی در دوره‌های افزایش مصرف خانگی تضمین می‌کند. سرمایه‌گذاری در مخازن ذخیره گاز از نظر اقتصادی برای صنایع مقرون به صرفه‌است، زیرا به آنها اجازه می‌دهد تا بر چالش‌های مرتبط با قطع شدن گاز غلبه کنند. بسیاری از کشورهای اروپایی به اهمیت ذخیره‌سازی گاز برای صنایع پی برده‌اند و بخش قابل توجهی از ظرفیت ذخیره‌سازی را برای رفع نیازهای خود اختصاص داده‌اند.

ایران در فصول گرم سال تولید گاز مازادی را تجربه می‌کند که می‌تواند به جای صادرات یا بی‌بهره ماندن گاز به‌طور مؤثر از آن استفاده کرد. این با تأمین اشتکال مختلف گاز برای صنایع از جمله LNG، CNG و LPG، گاز طبیعی از طریق مخازن ذخیره، می‌تواند تأمین پایدار گاز را برای آینده‌ای صنعتی تضمین کند.

■ مشوق جدید دولت برای ترغیب صنایع در جهت سرمایه‌گذاری در ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز
برای تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز، دولت مشوق‌های متعددی را در نظر گرفته است. یکی از انگیزه‌های مهم، ارائه تخفیف زیاد در قیمت گاز برای صنایع است. این به صنایع این امکان را می‌دهد که گاز را برای ذخیره‌سازی با همان تعرفه مصرف معمول خود خریداری کنند. در فصول سرد که قیمت گاز به میزان قابل توجهی افزایش می‌یابد، صنایع می‌توانند از گاز ذخیره شده و تخفیف دریافتی بهره‌مند شوند و به آنها امکان دسترسی به سوخت یا خوراک گاز را با قیمت بسیار ارزان‌تری می‌دهد که این منجر به صرفه‌جویی در هزینه‌ها و توانایی حفظ تولید مداوم حتی در دوره‌های قیمت بالای گاز می‌شود.

سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز به صنایع این فرصت را می‌دهد تا سودآوری را به حداکثر برسانند و از بی‌سودگی ناشی از کمبود گاز جلوگیری کنند. با ذخیره‌سازی گاز با قیمت پایین‌تر و فروش محصولات باقیمت‌های بالاتر در دوره‌های افزایش تقاضای گاز، صنایع می‌توانند درآمد بیشتری ایجاد کرده و رشد خود را حفظ کنند. دولت بر اهمیت زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز برای صنایع تأکید کرده و فرصتی را برای دستیابی به سودهای جذاب از طریق این سرمایه‌گذاری به آنها ارائه کرده است.

در صورت عدم سرمایه‌گذاری مناسب صنایع در بخش ذخیره‌سازی گاز با وجود مشوق‌ها و تأمین زیرساخت‌های لازم، قطعا خود صنایع مقصر مسئول قطعی گاز خواهند بود. دولت این اهمیت را به صنایع ابلاغ کرده و مشوق‌ها و فرصت‌هایی را برای ایجاد مخازن ذخیره‌سازی لازم در اختیار آنها قرار داده است. در صورت کوتاهی یا تعلل صنایع در اقدام برای ایجاد تأسیسات ذخیره گاز، پاسخگوی ضرر و زیان و مشکلات ناشی از کمبود گاز در فصول زمستان خواهند بود.

زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز برای صنایع برای کاهش قطعی گاز و به حداکثر رساندن سودآوری حیاتی است. با سرمایه‌گذاری در مخازن ذخیره گاز، صنایع می‌توانند تأمین پایدار و مقرون به صرفه گاز را به ویژه در دوره‌های افزایش تقاضا تضمین کنند. گاز مازاد در فصول گرم سال در ایران فرصتی برای استفاده از این مازاد برای مصارف صنعتی است. دولت مشوق‌هایی از جمله تخفیف گاز برای تشویق صنایع به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز ارائه کرده است. این مسئولیت صنایع است که به سرعت اقدام و تأسیسات ذخیره‌سازی لازم را برای جلوگیری از قطع گاز و تضمین رشد اقتصادی و سودآوری خود ایجاد کنند. با در نظر گرفتن مزایای ذخیره‌سازی گاز، صنایع می‌توانند رشد کرده و به توسعه کل اقتصاد کمک کنند.

ذخیره‌سازی گاز یکی از راهکارهای معقول برای رفع ناترازی گاز در زمان اوج مصرف است. دولت اوایل سال جاری آیین‌نامه‌ای را در مورد ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع مطرح کرد. به این ترتیب صنایع می‌توانند برای ماه‌های سرد سال به ذخیره‌سازی بپردازند و از قطع گاز خود جلوگیری کنند، برای ذخیره‌سازی گاز طبیعی از دو نوع تأسیسات شامل پار پاچ و پاره‌ای پار استفاده می‌شود.

معمولا برای ذخیره زیر زمینی گاز طبیعی سه نوع مخزن وجود دارد که عبارتند از ذخیره در مخازن نفت و گاز تخلیه شده، ذخیره در سفوه‌های آب زیر زمینی، ذخیره در گنبد‌های نمکی. این اختیار به صنایع داده شده‌است که نوع ذخیره‌سازی را براساس امکانات و شرایط خودشان انتخاب کنند. صنایع به دلیل عدم ذخیره‌سازی گاز، متضرر و مقصر اصلی ناترازی صنعتی گاز و توقف تولیدات صنعتی هستند. حال با گذشت از زمستان سال جاری، با توجه به تداوم مشوق‌های اعطایی دولت باید از همین امروز صنایع برای سرمایه‌گذاری در ایجاد زیرساخت ذخیره‌سازی گاز اقدام کنند و در صورت عدم سرمایه‌گذاری مناسب مانند امسال، دلیل فرم‌شدن بورس، کاهش ارز آوری کشور و همچنین توقف رشد اقتصادی زمستانه کشور همین صنایع خواهند بود. ■■■

با استفاده از ذخیره گاز می‌توانیم از سوی صنایع در زمستان جلوگیری کنیم و عدم‌النفع بالایی را که از این رهگذر متوجه کشور می‌شود از بین ببریم، اما واقعیت این است که ذخیره‌سازی گاز نیاز به سرمایه‌گذاری دارد. صنایع در کشور ما به شدت به دولت وابسته هستند و برای تأمین انرژی تماماً چشم‌شان به دست دولت است. به نحوی که توقع دارند گاز را در تمام ۱۲ ماه سال در کارخانه تحویل بگیرند. حال آنکه در کشورهای مختلف دولت فقط اعطای گاز به صنایع را به مدت ۹الی ۱۰ ماه در سال تضمین می‌کند، برای روزهای اوج مصرف باید صنایع به فکر ذخیره‌سازی باشند.

در فروردین سال جاری، دولت آیین‌نامه‌ای را در خصوص ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع ابلاغ کرد. براساس این آیین‌نامه، صنایع باید به فکر ذخیره‌سازی گاز برای ماه‌های سرد سال باشند تا با قطعی گاز دچار خسران نشوند. واقعیت این است که صنایع اقدام شایسته‌ای در این خصوص انجام نداده‌اند. دل‌یش شاید این است که صنایع به حمایت‌های ی‌قید و شرط دولت در حوزه تأمین انرژی بارانهای و سهول‌الوصول عادت کرده‌اند. صنایع نمی‌خواهند مسئولیتی در این زمینه برعهده بگیرند. آنها تمایل دارند همچنان گاز را در کارخانه از دولت تحویل بگیرند. در حالی صنایع در ایران به تأمین گاز در ۱۲ ماه سال وابسته هستند که صنایع در کشورهای مختلف به ذخیره‌سازی می‌پردازند و برای دوران اوج مصرف که حدود دو ماه در سال است، چاره‌اندیشی می‌کنند.

صنایع به دلیل عدم ذخیره‌سازی گاز، متضرر و مقصر اصلی ناترازی صنعتی گاز و توقف تولیدات صنعتی هستند. حال با گذشت از زمستان سال جاری، با توجه به تداوم مشوق‌های اعطایی دولت باید از همین امروز صنایع برای سرمایه‌گذاری در ایجاد زیرساخت ذخیره‌سازی گاز اقدام کنند و در صورت عدم سرمایه‌گذارا مناسب به مانند امسال، دلیل فرم‌شدن بورس، کاهش ارز آوری کشور و همچنین توقف رشد اقتصادی زمستانه کشور همین صنایع خواهند بود.

■ ذخیره‌سازی گاز از سوی خود صنایع با مشوق‌های جدید بهترین پیشنهاد دولت به صنایع است

محمدحسن دیده‌ور، عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران در خصوص آیین‌نامه دولت که در ابتدای سال جاری در خصوص ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع برای ماه‌های سرد سال به «جوان» گفت: صددرصد صنایع بزرگ می‌توانند در این حوزه ورود کنند و با ذخیره‌سازی گاز برای زمان اوج مصرف از تعطیلی خطوط تولیدشان جلوگیری

اقتصادسیپی

سرویس اقتصادی۰۶۰۸۸۵۳۳

«جوان» الزامات و راهکارهای ذخیره گاز از سوی صنایع را بررسی می‌کند

صنایع هم متضرر و هم مقصر قطعی گاز!

صنایع به دلیل فقدان سرمایه‌گذاری در ذخیره‌سازی خود هم متضرر و هم مقصر اصلی قطعی گاز هستند

عضو کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی خاطر نشان کرد: ذخیره‌سازی گاز به صورت مایع و ال‌پی‌جی به راحتی می‌تواند توسط صنایع مورد استفاده قرار بگیرد. البته برای این کار صنایع نیاز به مخازن خاصی دارند که باید در این زمینه سرمایه‌گذاری لازم را داشته باشند.

دیده‌ور گفت: چاره‌اندیشی برای استفاده از انرژی در زمان‌های اوج مصرف بسیار منطقی است. در زمینه آب و برق هم همین روند را در کشورهای مختلف شاهد هستیم. در زمینه گاز نیز می‌توانیم به چاره‌اندیشی بپردازیم و از قطع گاز صنایع در ماه‌های سرد سال جلوگیری کنیم.

وی در پایان تأکید کرد: لازم است فرصت مناسبی به صنایع برای ذخیره‌سازی گاز بدهیم. ابتدا لازم است صنایعی که مصارف بسیار بالایی دارند، مانند پتروشیمی‌ها در زمینه ذخیره‌سازی گاز هدف دولت قرار بگیرند، بعد صنایع فولاد و همین‌طور به ترتیب میزان مصرف صنایع آنها را به سمت ذخیره‌سازی سوق دهیم.

■ صنایع نمی‌خواهند مسئولیت ذخیره‌سازی گاز را بر عهده بگیرند
مرتضی افقه، استاد اقتصاد دانشگاه در خصوص ذخیره‌سازی گاز توسط صنایع که آیین‌نامه‌اش در فروردین‌ماه از سوی دولت ابلاغ شد به «جوان» اقدام مناسبی است.

گفت: این اقدام باعث می‌شود که گاز صنایع در ماه‌های سرد سال قطع نشود و بتوانند به فعالیت‌شان ادامه دهند. این به معنای جلوگیری از عدم‌النفعی است که تعطیلی صنایع برای کشور دارد. از سوی دیگر، صنایع می‌توانند در زمان اوج مصرف نیز به تولید بپردازند و سودآوری برای خودشان داشته باشند.

وی ادامه داد: ذخیره‌سازی گاز توسط صنایع به این مناسحت که این مسئولیت از دوش دولت برداشته و به صنایع منتقل می‌شود. ذخیره‌سازی گاز در کشورهای مختلف انجام می‌شود و در کشور ما نیز در دستور کار قرار گرفته است.

این استاد اقتصاد دانشگاه خاطر نشان کرد: نیاز است هزینه ذخیره‌سازی گاز را صنایع برعهده بگیرند. از آنجا که صنایع متعلق به بخش خصوصی است، تمایلی ندارند که در حوزه‌های مختلف از جمله ذخیره‌سازی گاز سرمایه‌گذاری کنند. آنها توقع دارند که گاز را در کارخانه دریافت کنند و زحمتی در این زمینه متقبل نشوند، اما واقعیت این است که دولت در برخی از ماه‌های سال به لحاظ تأمین گاز با مشکل مواجه می‌شود و صنایع باید به فکر رفع نیازهای خود در زمان اوج مصرف باشند.

افقه گفت: هر چقدر دولت بتواند صنایع را به این سمت سوق دهد که هزینه‌هایشان را خودشان

علی‌اکبر نیکوآقبال

استاد بازنشسته اقتصاد

متأسفانه صنایع به کمک‌های دولتی به شدت وابسته هستند و حاضر نیستند مسئولیتی برای رفع نیازهای خودشان برعهده بگیرند. عجیب است که چرا تا این اندازه صنایع در کشور مان به صورت وابسته رشد کرده‌اند. به نحوی که حالا نمی‌توانند به رفع‌نیازهای خودشان در زمینه ذخیره‌سازی گاز کمک کنند

برعهده بگیرند و در زمینه‌هایی مانند ذخیره‌سازی گاز مشارکت داشته باشند، به نفع کشور است. دولت نباید تمامی هزینه‌های صنایع را از محل بیت‌المال تأمین کند. به ویژه صنایعی مانند فولاد و پتروشیمی که وضعیت مالی خوبی دارند، می‌توانند در حوزه ذخیره‌سازی گاز مشارکت داشته باشند.

وی ادامه داد: ممکن است صنایع هزینه ذخیره‌سازی گاز را روی کالاهایشان بیاورند. به ویژه در مورد کالاهایی که کم‌کشش هستند و امکان حذف آنها از سبد خرید خانوارها وجود ندارد، ممکن است این اتفاق بیفتد؛ دولت باید در این زمینه نیز چاره‌اندیشی داشته باشد.

استاد اقتصاد دانشگاه در خصوص مشوق‌هایی همچون عرضه گاز به صنایع با قیمت کمینه و تخفیفی برای ذخیره‌سازی، تحویل گاز در محل ذخیره‌سازی و امکان انتخاب نوع ذخیره‌سازی توسط صنایع تصریح کرد: هر چقدر دولت بتواند از طریق سیاست‌گذاری‌های صحیح مانند در نظر گرفتن همین مشوق‌ها صنایع را به سمت ذخیره‌سازی گاز سوق دهد، به نفع کشور است. این اقدام از یک‌سو برای صنایع نفع دارد و از طرف دیگر نفعش برای کشور است.

■ صنایع از وابستگی خود به دولت بکاهند و به ذخیره‌سازی گاز بپردازند

علی اکبر نیکوآقبال، استاد بازنشسته اقتصاد در خصوص ذخیره‌سازی گاز توسط صنایع برای ماه‌های سرد سال نیز به «جوان» گفت: ذخیره‌سازی گاز برای زمان اوج مصرف یک چاره‌اندیشی عقلایی است. در کشورهای مختلف این روش مورد استفاده قرار می‌گیرد که مزیت‌های این موضوع ثابت شده است. در کشور ما نیز اگر بتوانیم از این روش بهره ببریم، می‌توانیم در ماه‌های سرد سال از قطعی گاز صنایع جلوگیری کنیم.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه قطع گاز صنایع در زمان اوج مصرف ضرر زیادی برای صنایع و کشور دارد، ذخیره‌سازی گاز برای ماه‌های سرد سال می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد. این اقدام از یک طرف به نفع صنایع است که می‌توانند به فروش محصولات‌شان در ماه‌های سرد سال نیز ادامه دهند و از طرف دیگر به نفع کشور است، زیرا درآمدهای دولت بر اثر تثبیت صنایع کاهش نمی‌یابد.

این استاد بازنشسته اقتصاد خاطر نشان کرد: متأسفانه صنایع به کمک‌های دولتی به شدت وابسته هستند و حاضر نیستند مسئولیتی برای رفع نیازهای خودشان برعهده بگیرند. عجیب است که چرا تا این اندازه صنایع در کشور مان به صورت وابسته رشد کرده‌اند. به نحوی که حالا نمی‌توانند به رفع‌نیازهای خودشان در زمینه ذخیره‌سازی گاز کمک کنند.

وی در خصوص این موضوع که آیین‌نامه ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع از ابتدای امسال مطرح شده است، اما هنوز صنایع کاری در این زمینه انجام نداده‌اند، تصریح کرد: بر اثر سیاستگذاری‌های غلط نتوانستیم هزینه رشد صنایع را به صورت مستقل فراهم کنیم. به همین دلیل، صنایع در تمامی زمینه‌ها از جمله ذخیره‌سازی گاز چشم‌شان به دست دولت است.

نیکوآقبال در خصوص مشوق‌های در نظر گرفته شده برای صنایع از جمله اینکه گاز را با قیمت کمینه و تخفیفی برای ذخیره‌سازی دریافتی می‌کند و گاز در محل ذخیره‌سازی به آنها تحویل داده می‌شود، گفت: لازم است صنایع نیز وظیفه‌ای در حوزه‌های مختلف از جمله ذخیره‌سازی گاز برعهده بگیرند. این اندازه صنایع در کشور مان به صورت وابسته رشد کرده‌اند. به نحوی که حالا نمی‌توانند به رفع‌نیازهای خودشان در زمینه ذخیره‌سازی گاز از سوی صنایع فرامح شده است.

نیکوآقبال در خصوص مشوق‌های در نظر گرفته شده برای صنایع از جمله اینکه گاز را با قیمت کمینه و تخفیفی برای ذخیره‌سازی دریافتی می‌کند و گاز در محل ذخیره‌سازی به آنها تحویل داده می‌شود، گفت: لازم است صنایع نیز وظیفه‌ای در حوزه‌های مختلف از جمله ذخیره‌سازی گاز برعهده بگیرند. این اندازه صنایع در کشور مان به صورت وابسته رشد کرده‌اند. به نحوی که حالا نمی‌توانند به رفع‌نیازهای خودشان در زمینه ذخیره‌سازی گاز کمک کنند

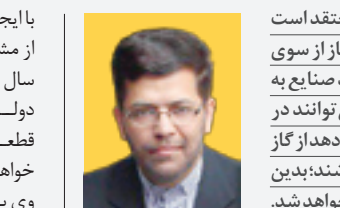
صنایع برای خود صنایع پیش خواهد داد، بنابراین باید صنایع به سمت ذخیره‌سازی گاز بروند و با ذخیره‌سازی گازی می‌توانند در زمان قطعی گاز که همواره در فصول سرد سال رخ می‌دهد از گاز ذخیره‌سازی شده استفاده کنند و تداوم تولید داشته باشند و بدین شکل مشکل صنایع از سوی ذخیره‌سازی گاز برطرف خواهد شد.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه ذخیره‌سازی گاز برای صنایع موجب سودآوری در این بخش خواهد شد، ادامه داد: اگر ما ذخیره‌سازی را به موقع انجام داده و مانع از قطعی انرژی صنایع شویم، حتماً این مسئله موجب سودآوری صنایع خواهد شد.

فصول سرد سال رخ می‌دهد، راهگشا باشد و مشکل صنایع را برطرف کند.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه حرکت تولید در کشور نباید کند شود، بیان کرد: همچنین ما در یکی از مواد برنامه هفتم توسعه موضوع صرفه‌جویی انرژی در مصارف خانگی را مطرح کرده‌ایم، بنابراین، این امر نیز می‌تواند امری مفید و مؤثر محسوب شود.

وی با بیان اینکه نباید شاهد قطعی گاز صنایع در فصول سرد سال باشیم، تأکید کرد: ذخیره‌سازی گاز می‌تواند به نفع صنعت تمام در زمان قطعی گاز که همواره در

ولی اسماعیلی

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس

ولی اسماعیلی عضو کمیسیون اجتماعی مجلس در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به محبت «تمرکز بر ذخیره‌سازی انرژی گاز